

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Jak předložit věc soudu?

Jak předložit věc soudu?

Slovensko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Odpověď na tuto otázku najdete v části: „Alternativní způsoby řešení sporů – Slovensko“

Všechny spory nemusí být nutně řešeny soudní cestou. Strany by se měly nejprve pokusit řešit spor smírně a najít kompromis přijatelný pro obě strany. Další možností je vyřešení sporu mediací. Mediace je mimosoudní činnost, při níž osoby zúčastněné na mediaci za pomoci mediátora řeší svůj spor, který vznikl z jejich smluvního nebo jiného právního vztahu. Doporučuje se, aby se strany na soud obrátily až po vyčerpání všech alternativních způsobů řešení sporu, nebo v případech, kdy je cílem přesně vymezit právní postavení stran, jejich práva a vzájemné závazky.

Za určitých podmínek stanovených zákonem o rozhodčím řízení (*zákon o rozhodcovskom konaní, ve znění pozdějších předpisů*) může rozhodčí soud rozhodovat, pokud jde o:

- řešení sporů vzniklých z tuzemských a mezinárodních obchodních a občanskoprávních vztahů, je-li místem rozhodčího řízení Slovenská republika,
- uznání a výkon tuzemských a cizích rozhodnutí v Slovenské republice.

Jsou-li určité druhy sporů, které ze své působnosti nevylučuje zákon o rozhodčím řízení, již předmětem soudního řízení, mohou se účastníci dohodnout před soudem nebo mimosoudně, že přikročí k rozhodčímu řízení. Taková dohoda musí obsahovat dohodu o rozhodčím řízení. Tato dohoda doručená soudu má za účinky zpětvzetí návrhu, jakož i souhlas žalovaného s tímto zpětvzetím v souladu s občanským soudním řádem (*Civilný sporový poriadok*).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Podle občanského soudního řádu se právo promlčí, není-li vykonáno ve lhůtě předepsané zákonem. Lhůty pro podání návrhu se liší v závislosti na případu. Promlčecí lhůty jsou stanoveny zákonem. Obecná promlčecí lhůta je tříletá a plyne od dne, kdy právo mohlo být poprvé vykonáno.

K promlčení soud přihlídně jen na základě námitky dlužníka. Namítne-li dlužník, že právo bylo promlčeno, nemůže být věřiteli promlčené právo přiznáno.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

Pravomoc soudu projednat určitou věc stanoví právní předpisy Evropské unie – nařízení, vícestranné a dvoustranné mezinárodní smlouvy, a pokud neexistují, pak vnitrostátní kolizní normy.

Pravidla upravující pravomoc slovenských soudů jsou na vnitrostátní úrovni stanovena zákonem číslo 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém a procesním (*Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom*). Základní pravidlo stanoví, že pravomoc slovenských soudů je dána, pokud osoba, proti které směřuje návrh (žaloba) má bydliště nebo sídlo na území Slovenské republiky, nebo v případě majetkových práv, tu má majetek. Další ustanovení specifikují podmínky, za kterých je dána pravomoc slovenských soudů. Ve smluvních vztazích mohou strany založit pravomoc dohodou. V určitých případech mají slovenské soudy výlučnou pravomoc, např. v řízeních vztahujících se k věcným právům k nemovitostem, nájmu nemovitostí na území Slovenské republiky nebo v řízeních týkajících se registrace nebo platnosti patentů, ochranných známek, vzorů a dalších práv.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

V souladu s občanským soudním řádem je příslušným k projednání věci obecný soud účastníka, proti kterému návrh směřuje (odpůrce nebo žalovaný), není-li stanoveno jinak. Obecným soudem fyzické osoby je soud, v jehož obvodu má fyzická osoba bydliště, a pokud nemá bydliště, soud, v jehož obvodu se zdržuje. Obecným soudem právnické osoby je soud, v jehož obvodu má právnická osoba sídlo a v případě zahraničního právního subjektu soud, v jehož obvodu má subjekt svou organizační složku. Obecným soudem státu je soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatňované právo. Obecným soudem v obchodních věcech je soud, v jehož obvodu má žalovaný zapsané sídlo, a pokud nemá zapsané sídlo, soud, v jehož obvodu má místo podnikání. Nemá-li žalovaný místo podnikání, jeho obecným soudem je soud, v jehož obvodu má bydliště.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

Základní pravidlo pro určení věcné příslušnosti je obsaženo v § 12 občanského soudního řádu. V prvním stupni je zásadně příslušný okresní soud (*okresný súd*). Krajský soud (*krajský súd*) rozhoduje jako soud prvního stupně ve zvláštních případech, např. ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatické imunity a výsad, spadá-li spor do pravomoci soudů Slovenské republiky. Zákon číslo 371/2004 Sb. o sídlech a obvodech soudů Slovenské republiky (*Zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodech súdov Slovenskej republiky*) upravuje příslušnost rejstříkových soudů, konkurzních a vyrovnávacích soudů, směnkových a šekových soudů, soudů ve věcech ochrany práv k předmětům průmyslového vlastnictví a ochrany proti nekalé soutěži, soudů pro věci burzovních obchodů, soudů s agendou péče o nezletilé a soudu pro právní pomoc v případech finanční nouze.

Výše hodnoty předmětu sporu nemá vliv na to, který soud v Slovenské republice bude příslušný ve věci rozhodovat.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Zastoupení prostřednictvím právního zástupce není v občanskoprávních řízeních v Slovenské republice povinné.

Zákon ukládá zastoupení advokátem v určitých druzích řízení, např. v úpadečném řízení, v řízení o ochraně hospodářské soutěže, o nekalém soutěžním jednání, právech z duševního vlastnictví a mimořádných opravných prostředcích (§ 420 občanského soudního řádu).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

V souladu s ustanovením § 125 občanského soudního řádu může být podání učiněno písemně, a to v listinné nebo elektronické podobě. Podání učiněné elektronickou formou musí být dodatečně do deseti dnů doručeno v listinné formě, jinak se k němu nepřihlíží. Podání v listinné formě musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Vzhledem k tomu, že strany požívají v občanskoprávním řízení rovného postavení, návrh nemusí být podán v slovenském jazyce. Účastníci řízení mohou jednat před soudem ve své mateřštině nebo jiném jazyce, kterému rozumějí. Soud musí zajistit rovný přístup k uplatnění práv, to znamená rovněž překlad a tlumočení. Podání může být učiněno písemně, a to v listinné nebo elektronické podobě.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

K podání žaloby (návrhu na zahájení řízení) neexistují předepsané formuláře.

Obecné náležitosti jsou stanoveny v § 127 občanského soudního řádu. Návrh musí být podepsán a musí z něj být zjevné, kterému soudu je určen, kdo ho podává, čeho se týká a co sleduje. Podání musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů a příloh tak, aby jeden stejnopis zůstal soudu a každý účastník dostal po jednom stejnopisu s přílohami, dle potřeby. Nepředloží-li účastník potřebný počet stejnopisů a příloh, pořídí kopie na náklady účastníka soud. Týká-li se věc již probíhajícího řízení, je jednou z náležitostí i spisová značka této věci.

Návrh musí kromě obecných náležitostí obsahovat jméno a příjmení, případně i datum narození, telefonní kontakt a bydliště účastníků, případně i jejich zástupců, údaj o státním občanství, pravdivý popis rozhodných skutečností a označení důkazů, kterých se navrhovatel dovolává, a musí z něj být zřejmé, čeho se navrhovatel domáhá. Je-li účastníkem právnická osoba, musí návrh obsahovat název nebo obchodní firmu, její sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno. Je-li účastníkem zahraniční osoba, musí být k žalobě přiložen výpis z rejstříku nebo jiné evidence, ve které je zahraniční osoba zapsána. Je-li účastníkem fyzická osoba, která je podnikatelem, žaloba musí obsahovat obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno. Je-li účastníkem stát, žaloba musí obsahovat označení státu a označení příslušného státního orgánu oprávněného za stát jednat.

Ministerstvo spravedlnosti Slovenské republiky (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) s cílem zpružnit řízení a pomoci účastníkům řízení zveřejnilo na svých internetových stránkách vzory (formuláře) vybraných návrhů na zahájení řízení. Vzor lze stáhnout přímo z portálu a vyplnit jej. Formulář přesně naviguje navrhovatele k položkám, které je třeba vyplnit. Vyplněný formulář je možné poslat nepodepsaný nebo opatřený kvalifikovaným elektronickým podpisem s kvalifikovaným certifikátem. V případě, že navrhovatel (žalobce) odešle podání bez kvalifikovaného elektronického podpisu, je povinen doplnit svoje podání podáním v listinné podobě.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Podání návrhu podléhá uhrazení soudního poplatku. Soudní poplatek je povinen zaplatit účastník, který podává návrh (navrhovatel / žalobce), nebyla-li od poplatků osvobozena na základě svojí žádosti nebo nebyla-li z povinnosti hradit poplatky osvobozena ze zákona. Výše poplatků je stanovena sazebníkem soudních poplatků, který tvoří přílohu k zákonu č. 71/1992 Sb. o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů (*Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov*). Výše poplatku je uvedena v sazebníku procentem ze základu poplatku nebo pevnou částkou. Soudní poplatek je splatný při podání návrhu. Nebyl-li poplatek uhrazen ve lhůtě splatnosti, tedy při podání žádosti o zahájení řízení, soud vyzve poplatníka k uhrazení poplatku ve lhůtě, kterou určí, obvykle do deseti dnů od doručení výzvy; není-li poplatek navzdory tomu uhrazen ve stanovené lhůtě, soud řízení zastaví. Poplatník musí být o následcích nezaplacení poplatku ve výzvě poučen.

V občanskoprávních řízeních ve Slovenské republice není obecně povinné zastoupení právním zástupcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz část: „Právní pomoc – Slovensko“

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Návrh se považuje za podaný ke dni, kdy byl doručen soudu. Soud navrhovateli poskytne potvrzení, že byl návrh podaný a zaznamenaný v soudním rejstříku.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soud vyzve účastníka k doplnění nebo opravě nesprávného, neúplného nebo nesrozumitelného podání ve lhůtě, kterou stanoví, ale která nesmí být kratší než deset dnů. K jiným podáním, která svým obsahem nespĺňují náležitosti návrhu na zahájení řízení, nebudou-li řádně opravena nebo doplněna, soud nepřihlíží.

Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu a pořizovat si z něj výpisy, opisy a fotokopie, nebo mohou požádat soud o pořízení fotokopii za úhradu věcných nákladů.

V rámci přípravy jednání doručí soud návrh na zahájení řízení (žalobu) odpůrci (žalovanému) spolu se stejnopisem návrhu a jeho přílohami. Doručuje se do vlastních rukou a účastník musí být řádně poučen. Soud bezodkladně odešle vyjádření odpůrce navrhovateli. Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, soud uloží usnesením odpůrci, aby k věci zaslal písemnou žalobní odpověď, a pokud uplatněný nárok v celém rozsahu neuzná, aby uvedl ve své odpovědi rozhodující skutečnosti na svou obranu, připojil listiny, na které se odvolává, a označil důkazy na prokázání svých tvrzení. Na předložení žalobní odpovědi stanoví soud lhůtu.

Nestanoví-li občanský soudní řád nebo jiný zvláštní předpis jinak, soud nařídí k projednání věci samé jednání, ke kterému předvolá účastníky a další osoby, jejichž přítomnost je nezbytná.

Poslední aktualizace: 06/05/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.